

Expertní posudek

Průběžného hodnocení Programu bezpečnostního výzkumu ČR 2015 – 2020

Předmětem tohoto posudku je Průběžné hodnocení Programu bezpečnostního výzkumu ČR 2015 – 2020 ze dne 10. srpna 2017, které zpracovalo Oddělení bezpečnostního výzkumu Ministerstva vnitra ČR. Posudek se zaměřuje na zhodnocení přístupu MV k realizaci průběžného hodnocení, nikoliv na posouzení obsahu a závěrů tohoto hodnocení.

Průběžné hodnocení Programu bezpečnostního výzkumu bylo zpracováno po cca 2,5 letech realizace programu, kdy žádný z podpořených projektů neprošel závěrečným zhodnocením. Tato skutečnost determinuje způsob a zaměření průběžného hodnocení. Průběžné hodnocení se zaměřuje především na vnitřní procesy implementace programu a na soulad mezi zaměřením realizovaných projektů s cíli programu a strategických dokumentů politiky VaVal na národní úrovni. Z hlediska účelu má průběžné hodnocení především formativní charakter.

Načasování průběžného hodnocení je z hlediska odpovědné implementace programu správné, neboť umožňuje přehodnotit nastavení klíčových parametrů programu a vnitřních procesů implementace ve vazbě na dosavadní zkušenosti s cílem jejich efektivního nastavení v případě, že dojde k prodloužení a finančního posílení programu.

Vzhledem k omezené datové základně o realizovaných projektech (žádný podpořený projekt nebyl evaluován po jeho dokončení) je těžištěm průběžného hodnocení proces implementace programu a soulad plánu a skutečnosti plnění finančních parametrů programu. V této oblasti průběžné hodnocení odhalilo dílčí nesrovnalost mezi očekávaným a skutečným podílem spoluúčasti neveřejných prostředků a na základě relevantního odůvodnění navrhuje přehodnotit tento parametr programu. Do určité míry tak toto průběžné hodnocení supluje chybějící ex-ante hodnocení programu, které by na sporné nastavení tohoto parametru programu mohlo upozornit před jeho spuštěním. Z hlediska procesů implementace programu se hodnocení soustředí na postupy při výběru a hodnocení projektů a na průběžné výsledky kontrol. Takto zaměřené hodnocení procesů implementace je v této fázi realizace programu dostatečné, případný prostor pro rozšíření lze spatřovat v posouzení personálního zabezpečení administrace programu (kapacity, zastupitelnost apod.) a dále v posouzení nákladů na implementaci programu (administrace a procesu hodnocení).

Kromě hodnocení procesu implementace se průběžné hodnocení věnuje dílčím způsobem také vztahům mezi cíli a očekávanými výsledky programu na straně jedné a zaměřením a předpokládanými výsledky projektů na straně druhé. Tato část průběžného hodnocení, jakkoliv s předběžnými závěry, je správně zařazena a poskytuje MV důležité informace o směřování projektů z hlediska naplňování cílů programu a obecnějších strategických dokumentů.

Určitým omezujícím faktorem pro realizaci průběžného hodnocení programu je skutečnost, že při přípravě programu nebyla zpracována ex-ante evaluace, která zpravidla poukazuje na možná rizika a kritické oblasti související s implementací programu a dosahováním jeho cílů. Na základě ex-ante evaluace je pak při průběžné evaluaci programu možné lépe posoudit, jak se daří identifikované problémové aspekty v průběhu implementace eliminovat. Proto lze doporučit, aby při přípravě budoucích programů bezpečnostního výzkumu byla věnována větší pozornost ex-ante hodnocení.

Z formálního hlediska je zpráva průběžného hodnocení programu srozumitelně a přehledně strukturována.

Přístup MV k průběžnému hodnocení programu lze považovat z hlediska metodických standardů za odpovídající délce trvání programu i účelu, pro který bylo hodnocení realizováno. Lze si jen přát, aby se obdobně odpovědný přístup k implementaci programů VaVal stal v ČR standardem.

V Praze 12. 9. 2017

Ing. Michal Pazour, Ph.D.
vedoucí oddělení strategických studií